

DEBATT-KOMMENTARER

Norges Forskningsråd og forskeren

I dette nummer av VANN er det publisert resultater av et prosjek om sporelementer i drikkevann. Prosjektet var et ledd i en hovedfagsoppgave på Høgskolen i Agder. For å kunne gjennomføre undersøkelsene på en best mulig måte, søkte under tegnede Forskningsrådet om midler for år 2000.

Søknaden med tittel "Sporelementer i norsk overflatevann. Hva fjernes ved behandling av drikkevann? (Et prosjekt)" som var plassert under programmet "Drikkevannsforskning mot år 2000", ble avslått. Undersøkelsen ble derfor gjennomført med en betydelig egeninnsats fra samarbeidspartnerne uten finansiell støtte fra Forskningsrådet.

I avslaget på søknaden skriver Forskningsrådet bl.a.: "I sin vurdering har Forskningsrådet særlig lagt vekt på at det omsøkte prosjekt holder ikke faglig mål ut fra generelle faglige standard eller Forskningsrådet retningslinjer for bedømmelse av prosjektets nytte.

Dersom det er ønskelig med utfyllende muntlig begrunnelse, vil den bli gitt ved henvendelse til saksbehandler: NN"

Jeg vil bemerke at slike formuleringer i et avslagsbrev er svært uheldige, bl.a. av hensyn til rekruttering av nye forskere. Forskningsrådet er kjent med at den gjennomsnittlige kreativiteten blant norske forskere ikke er spesielt høy og bør derfor i sterkere grad søke å stimulere til nytenkning.

Den eneste muntlige kommentar fra saksbehandleren i Forskningsrådet til avslaget var at "søknaden var for tynn". Til det vil jeg bemerke at søknadnes tittel og sammendrag burde gi Forskningsrådet er tilstrekkelig grunnlag for en saklig vurdering av problemstillingen. Selv om jeg er tilhenger av at søknader bør følge gitte retningslinjer, mener jeg at NFR ennå ikke er i den situasjon at de kan avvise potensielle kreative forskere pga. formelle feil. Forskningsrådets rolle er å fremme norsk forskning ved å hjelpe frem potensielle talenter. Jeg vil fraråde Forskningsrådet å kopiere den noe arrogante holdningen som kan oppleves i Brussel.

Forskningsrådet skal tjene forskeren - det er nemlig ikke omvendt.

Egil Gjessing

PS: Dette innlegget står kun for undertegnede og ikke medforfatterens regning.

I Lederen i Vann nr. 4 2000 sies det i nest siste avsnitt:

"Det har - med noen få hederlige unntak - vært påfallende lav aktivitet på avløpssektoren de senere år". Utsagnet blir gjentatt på slutten av Lederen.

Hvor har dere dette fra? Hva er grunnlaget for påstanden? Fra SSBs rapport "Ressursinnsats, utslipp og rensing i den kommunale avløpssektoren. 1999." siteres: "Avløpssektoren kostet kommunene i alt 4,04 milliarder kroner i 1999. Dette er en oppgang på 15 % fra året før.

Forvaltnings- drifts- og vedlikeholdskostnader har økt med åtte prosent, mens kapitalkostnadene har økt med 23 prosent siden året før. Den voldsomme økningen i kapitalkostnader skyldes høyt investeringsnivå to år på rad, samt økt rentenivå".

På side 14 i rapporten står det "Det ble investert 414 millioner kroner i andre typer renseanlegg (enn nitrogenanlegg, min bemerkning). I faste kroner er dette den høyeste årlige investeringen som har funnet sted i perioden 1993-99."

Harald Gaarde, SFT